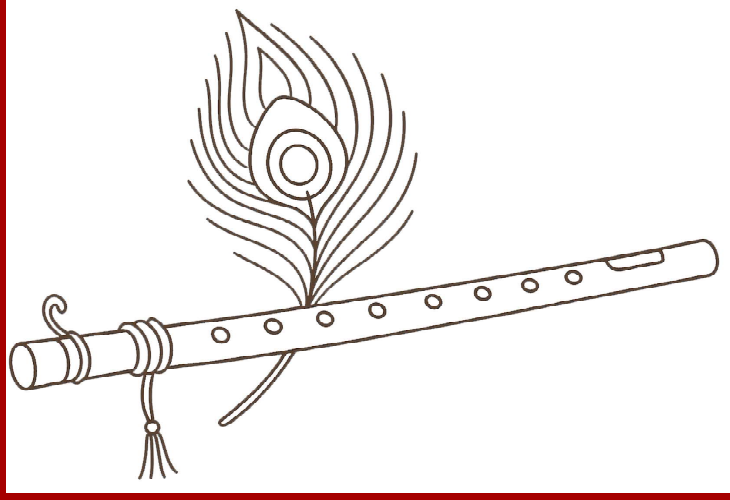
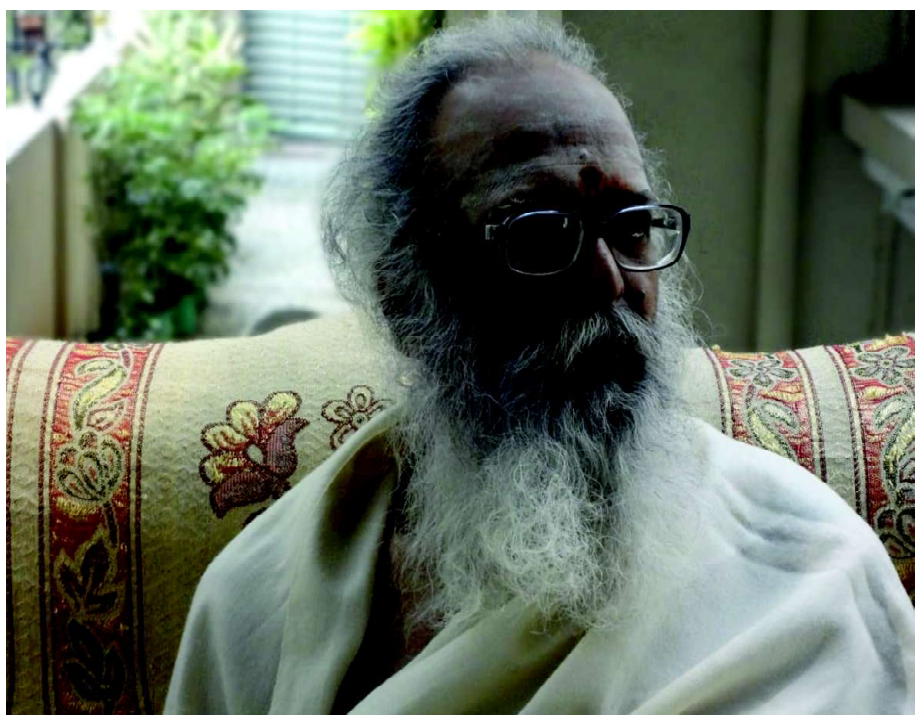

ఓమ్

పరాత్పర శతకం

బ్రహ్మశ్రీ జగద్గూఢాచార్య లక్ష్మీనారాయణ

శ్రీరస్తు

శ్రీ రామ రామ రామ

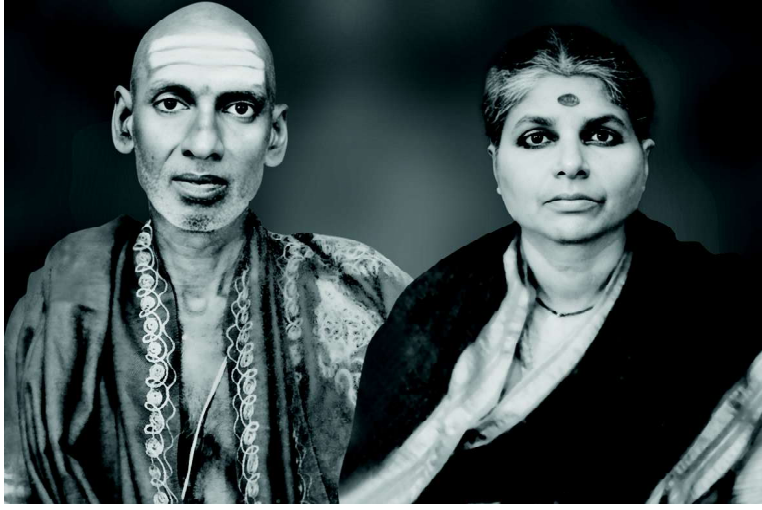
శ్రీగురుశ్చరణమ్

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

చం॥ పరమ పవిత్రమై బరగు
భారతమందుదయించినావు సో
దర! గురునాశ్రయించి విశ
దంబుగ విష్ణు సహస్రనామ సం
స్మరణము నేర్చి శైలములు
శైవలినీ సురమందిరాదులం
దరియుము సాధుసంగమున
ధన్యత నొందుము తత్త్వ చింతనన్॥

పితృస్తుతి

బ్రహ్మశ్రీ జగద్గురూడి కేదారశాస్త్రి గారు, అన్నపూర్ణమ్మ గారు (తల్లిదండ్రులు)

ఉ॥ ధారుణి జన్మ మిచ్చిన విధాతల నెన్నెద నన్నపూర్ణ కే
దార పదాంత శాస్త్రుల నుదారుల మధ్యురు మూర్తులన్ సదా
చార విచార తత్పరుల సారెకు జారెడు నశ్రువారి ము
న్నీరయి మీర కంఠమున నిల్చిన గద్గదికన్ పరాత్పరా!

మాతామహ స్తుతి

బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నరసింహం (మురుగుల నరసయ్య) గారు

ఉ॥ వైదిక ధర్మ మార్గ పరమార్థ మెరింగిన ధీవిశాలి న
త్యాదృతి నోదనోదకము లర్థి కొసంగిన దానశీలి భా
గ్యోదయ లబ్ధకీర్తి సుగుణోన్నత మాతసుగన్న మూర్తి మ
ల్లాది నృసింహు నెంతు విపులామరతల్లజునిన్ పరాత్పరా!

నా జీవ(న) యాత్ర

నా జీవన గమనం అత్యంత సామాన్యమైనది. జాతక చక్రం చాలా చాలా విచిత్రమైనది!

ఈ సృష్టిలోని మానవ కోటిలో సుఖదుఃఖాలు, జయాపజయాలు, లాభనష్టాలు, నిమోన్నతాలు, ఆటుపోట్ల వంటివి వారి వారి ప్రారబ్ధకర్మలను బట్టి అనుభవం లోనికి రావటం జరుగుతుంటుందని దైవజ్ఞుల సిద్ధాంతం. ఇది విజ్ఞుల అనుభవైక వేద్యము గూడాను! నా వంటి సామాన్యుని విషయంలో ఆ సృష్టికర్త మినహాయింపు ఇవ్వదు గదా!

మా పూర్వికులు

మా జగర్లపూడి వంశం వారి పూర్వికులు - ఇప్పటి ఒంగోలు జిల్లా దర్శి తాలూకా దొనకొండ రైలు స్టేషన్ సమీపంలోని నారసింహుని పల్లె అగ్రహారం వాస్తవ్యులు. ఎన్నో కుటుంబాల వారు ఎక్కడెక్కడికో వెళ్ళి స్థిరపడ్డారు. దురదృష్టవశాత్తు ఇప్పుడు అక్కడ మావారెవరూ లేరు. మా తాత తండ్రులు కృష్ణాజిల్లా, నందిగామ తాలూకా, చందర్లపాడు (మండలం)లో స్థిరపడి ఆస్తిపాస్తులు సంపాదించుకొని జీవన యాత్ర సాగించారు. క్రమంగా మా తండ్రిగారు బ్రహ్మశ్రీ జగర్లపూడి కేదార శాస్త్రిగారు 1946లో జగ్గయ్యపేట పట్టణానికి జీవనోపాధికై విచ్చేసి స్థిరపడ్డారు. పంచదశ కర్మలు చెప్పుకొన్నవారు. పురోహిత వృత్తిని ఆశ్రయించక ఉపాదాన వృత్తితో మమ్ములను పోషించారు. సాటి బ్రాహ్మణ సమాజంలో అత్యంత పూజనీయ స్థానమును సంపాదించుకొన్నారు.

మా మాతామహులు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నరసింహం (మురుగుల నరసయ్య)

గారు, ల॥సౌ॥ మహాలక్ష్మి దంపతులు గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా గోరంట్ల అగ్రహారం వాస్తవ్యులు. మూలం వరకు వేదం చెప్పుకున్నారు. 4 అరకల వ్యవసాయమున్న భూస్వామి. అన్నదాన తత్పరుడు. ఘనమైన సంపన్న గృహస్తునింట పుట్టి - బంధుత్వాల ఆత్మీయత కారణంగా పేదగృహస్తు నింట మెట్టినది మా అమ్మ అన్నపూర్ణమ్మ!

విద్యాభ్యాసం

అప్పటి రోజుల్లో జగ్గయ్యపేటలో ఉన్నత పాఠశాల వరకే విద్యాభ్యాసం ఉండేది. సంస్కృత సబ్జెక్ట్ తీసుకొని బ్రహ్మశ్రీ బుట్టా శ్రీధర శాస్త్రిగారి కడ శిక్షణ పొందటం జరిగింది.

1954 లో స్కూలు ఫైనల్ పూర్తిచేయలేక పోయాను. మాకు సన్నిహితుడు శ్రీ అమరవాది వేణుగోపాల శాస్త్రిగారి కడ ఆంగ్ల వ్యాకరణం కొంత అభ్యసించి 1957 అక్టోబర్ లో అరకూర మార్కులతో ఎట్టకేలకు ఉత్తీర్ణుడనయ్యాను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వారి తెలుగు ఎంట్రన్స్ కోర్సు కొంతవరకు చదివాను. బ్రహ్మశ్రీ చల్లా చంద్రమౌళి శాస్త్రి గారనే పౌరాణికులు ఉండేవారు. వారి కడ 'కాళిదాస రఘువంశం' కొంత నేర్చుకొన్నాను. వ్యాఖ్యానం ఆధారంగా స్వయంకృషితో 'మేఘసందేశం', 'కుమార సంభవ' కావ్యాలను కొంతమేర సాధన చేయటం జరిగింది. హైదరాబాదుకు జేరిన మీద ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం వారి తెలుగు ప్రిలిమినరీ కోర్సును నల్లకుంట సాయం కళాశాలలో కొంతవరకు అభ్యసించటం జరిగింది.

సాహిత్యాభిరుచి

అన్నిటికన్నా మించి సన్నయ్యగారి భారతం మొదలుకొని తిరుపతి వేంకట కవుల పాండవోద్యోగ విజయముల వరకు లభించిన ఆంధ్రకావ్యాలలో - అర్థం

తెలిసినా తెలియకపోయినా అదేపనిగా ఎన్నోపద్యాలు చదివి చదివి - తెలుగు పద్యం మీద చెరగని అనుభవం సంపాదించుకొన్నాను. నా జీవితంలో చేసిన గొప్ప తపస్సు ఇదే! పాఠశాల విద్యాభ్యాస కాలంలో నాకు తోడుగా నిలిచి ఎన్నో పద్యాలు అలవోకగా కంఠస్థం చేయటంలో ముందున్నవాడు ఆప్త మిత్రుడు శ్రీ బొబ్బెళ్ళపాటి వేంకట రామారావు. (బి.వి. రామారావు) ఈ అభ్యాసమే నా యీ శతక రచనకు మూలబలమై ప్రేరేపించినది!

సంగీత శ్రవణాభిరుచి

నా బాల్యంలో మా స్వగ్రామం చందర్లపాడులో శ్రీ రామచంద్ర రావు గారనే గవర్నమెంటు డాక్టరు ఉండే వారు. వారు ప్రతి ఆదివారం తమ ఇంట సంగీత కచేరీ పెట్టించేవారు. అప్పుడప్పుడు ఆ కచేరీకి వెళ్తుంటే వాడిని. ఆ విధంగా సంగీత శ్రవణంపై నాకు ఆసక్తి కలిగింది. సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి వారిపై క్రమంగా అభిమానం పెరగసాగింది.

మా రెండవ పెద తండ్రి బ్రహ్మశ్రీ సుబ్బలక్ష్మీ నారాయణగారు బాగా నాద సంస్కారమున్న వారట. శ్రీ నారాయణ తీర్థుల వారి తరంగాలు వారు బాగా పాడేవారట. మా తండ్రి గారికి కూడా మంచి నాద సంస్కారమున్నది.

హైదరాబాదుకు చేరిన మీద - ఆర్కాటు కేశవరావు గారనే సంగీత విద్వాంసులు ఉండేవారు, వారి కడ వీణ వాదన అభ్యాసం కొంత చేయటం జరిగింది. 15 వర్షాలకు పైగా వీణ మీద అభ్యాసం జేశాను. అప్పుడు కొన్న వీణ ఇప్పుడు మా యింట ఉన్నది.

హైదరాబాదు వివేకనగర్‌లో శ్రీ నటరాజ రామకృష్ణగారనే ప్రముఖ నాట్యచార్యులు ఉండేవారు. వారి రచనలు, ప్రింటింగ్ విషయం గురించి వారికడ పనిచేశాను. నా ఆత్మీయ మిత్రులు డాక్టర్. ఎ.సి.ఎమ్.ఎల్. ప్రసాదు గారి ద్వారా

వీరు పరిచయమైనారు. అప్పటిలో వారికడ శ్రీ వారణాసి అమరేశ్వర శాస్త్రి గారనే వారు మృదంగ వాదకులుగా ఉండేవారు. వారికడ కొంతకాలం మృదంగాభ్యాసం జేశాను. అప్పటిలో శ్రీ శాస్త్రి గారు ఇచ్చిన మృదంగం మా యింట ఉన్నది.

ఈ సంగీతానికి వల్ల శ్రీమతి టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారు, శ్రీ జి.ఎన్.బి. గారు, శ్రీ సెమ్మంగుడి శ్రీనివాస అయ్యర్ గారు, శ్రీ ద్వారం వేంకట స్వామి నాయుడు గారు, శ్రీ ఈమని శంకర శాస్త్రి గారు, శ్రీ బాలచందర్ గారు, శ్రీ పాల్వాట్ మణి అయ్యర్ గారు వంటి ప్రముఖుల గాత్ర, వాద్య, మృదంగ వాద్య వైభవములను కచేరీలకు వెళ్ళి శ్రద్ధగా కూర్చొని ఆనందించే భాగ్యం కల్గినది.

ఉద్యోగ నిర్వహణలు

1957లో నాగార్జున సాగర్ ఎడమ గట్టులో గల స్టోర్స్ డివిజన్ ఆఫీసులో శ్రీ లంకా పాండురంగ మూర్తి గారి సిఫారసుతో స్టోర్ అసిస్టెంట్‌గా రెండు సంవత్సరాలు పని చేశాను. నల్లగొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలో గల పోలేపల్లి రామనగర్‌లో ఉపాధ్యాయునిగా 6 నెలల కాలం పని చేశాను. 1960లో హైదరాబాదుకు జేరాను. కాచీగూడాలో గల ఒక ప్రయివేటు ప్రెస్సులో కొంత కాలం పనిచేశాను. తర్వాత శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావు గారు పెట్టిన ‘ప్రజాప్రభ’ దినపత్రికలో పనిచేయడం జరిగింది. ఆ తర్వాత గాంధీభవన్‌లో నడుపుతున్న దినపత్రిక ‘ఆంధ్రజనత’లో సరిగా ఒక సంవత్సర కాలం పని చేయటం జరిగింది. అటు తరువాత 1963 ఆగస్టు నుండి ‘ఆంధ్రభూమి’ దినపత్రికలో ఏకంగా 32 సంవత్సరాలు పనిచేయటం జరిగింది. దినదిన గండం నూరేళ్ళాయుస్సుగా సాగిన ఆ పత్రికలో కొంత అశాంతి నెలకొన్నా - ప్రభుత్వ పుణ్యమా అని స్థలం సంపాదించి స్వగృహం ఏర్పరచుకొని ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నతి సాధించటానికై అవకాశం ఏర్పడినది.

శ్రీ శంకరులపై భక్తి ప్రపత్తులు

జగ్గయ్యపేటలోని మా పక్క వీధిలో బ్రహ్మశ్రీ అమరవాది మహాదేవ శాస్త్రి గారనే పండితులు ఉండేవారు. వారు శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాదాచార్యుల వారి భక్తులు. వారి పెద్ద కుమారుడే శ్రీ చందలూరి మహాలక్ష్మీ ప్రసాదు గారు. శ్రీ శాస్త్రి గారి - శ్రీ శంకర జయంతి ఉత్సవాల ప్రభావితుడనై శ్రీ శంకరాచార్య స్వామి వారి మీద అచంచల భక్తి ఏర్పడినది.

శ్రీ మహాలక్ష్మీ ప్రసాదుగారు హైదరాబాద్‌లోని ఒక ప్రయివేటు మెడికల్ కాలేజీలో వైద్యవిద్య అభ్యసిస్తున్నారు. వీరి ద్వారానే నేను హైదరాబాదుకు రావటం జరిగినది. వీరితో నాకు సాహిత్య, వేదాంత విషయాలలో మంచి అనుబంధం ఉండేది.

వాతరోగ పీడనం

1960లో హైదరాబాదుకు వచ్చిన సుమారు 6 నెలల నుండి వాతరోగ పీడితుడనై క్రమంగా సర్వాంగములూ వ్యాపించి 20 సంవత్సరాలకు పైగా ప్రత్యక్ష నరకబాధ అనుభవించాను. నిద్రలేని రాత్రులు ఎన్నో గడిపాను. మా శ్రీమతి విజయవాణి చేసిన సేవలు మరువరానివి. ఈమె నా మేనమామ కూతురు.

మా మేనమామ శ్రీ మల్లాది లక్ష్మీపతి శాస్త్రి గారు స్వయంకృషితో ఆంధ్రభాషా ప్రావీణ్యం సంపాదించి చక్కని కవిత్వం వ్రాసి 'మధురకవి' బిరుదం పొందియున్నారు. నా కవితా ప్రేరణకు వీరు కూడా కొంత కారణం.

మా మిత్రులు శ్రీ మహాలక్ష్మీప్రసాదు గారు వైద్య విద్య పూర్తి చేసి సర్టిఫికేట్ స్వీకరించి వైద్య వృత్తి ప్రారంభించారు. నా పరిస్థితి గమనించి, ఈ వ్యాధిని అరికట్టటానికై అనేక విధాలుగా కృషిచేశారు.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ మహామంత్ర ప్రాప్తి

వీరి ఆసుపత్రికి చికిత్స నిమిత్తమై ఉత్తరాంధ్ర వాస్తవ్యులు శ్రీ బచ్చి పట్టాభిరామ జగన్నాథ దాసుగారనే వారు వస్తూండేవారు. వారు సింహాచల స్వామివారి భక్తులు, జ్యోతిశ్శాస్త్ర విద్వాంసులు. ఒకానొక సందర్భంలో శ్రీ ప్రసాదు గారు నా విషయం ముచ్చటించారు. వారు నా జాతక చక్రం పరిశీలించి గ్రహస్థితి ఏ మాత్రం అనుకూలంగా లేదని చెప్పారు. మృత్యుగండం గూడా ఉన్నదన్నారు. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రమే ఈ వ్యాధికి సరైన ఔషధమనీ, పూర్వోత్తర పీఠికలతో గూడా నిమిత్తం లేకుండా నిత్యమూ ఎక్కువ మారులు ఈ మహామంత్ర పారాయణ చేయవలసిందని సూచించారు.

నిరంతరం ఈ మహామంత్రాన్ని పారాయణ చేస్తూ ఉన్నాను. వీలున్నప్పుడల్లా డాక్టర్ ప్రసాదు గారితో కలిసి పారాయణ చేస్తూ ఉన్నాను. అప్పటిలో సికింద్రాబాదులో ప్రసిద్ధమైన అజంతా ప్రింటర్స్ అనే సంస్థ ఉండేది. దాని యజమానులు శాస్త్రపండితులు, మంచి అనుష్ఠానపరులు. వారింట మేమిర్వురము పారాయణ చేసి వారి ఆశీస్సులు పొందాము. ఒకమారు యాదగిరిగుట్టకు వెళ్ళి పారాయణ జేసి వచ్చాము. శ్రీ డాక్టరు గారి ఆసుపత్రికి తరచూ వెళ్ళి వస్తూ ఉండేవాడిని. వారు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడల్లా స్తోత్ర విశేషాలను ముచ్చటించేవారు. అదేగాక శ్రీమద్భగవద్గీతను గురించి కూడా ప్రస్తావించేవారు.

శ్రీ డాక్టర్ ఎ.సి.ఎమ్.ఎల్. ప్రసాదు గారు - శ్రీ పట్టాభిరామ జగన్నాథ దాసు గారితో ఈ మహామంత్రమును ఏ శుభక్షణాన ఇప్పించారో గాని - ఆ శుభ క్షణము నా జీవిత చక్రాన్నే పూర్తిగా మార్పు చేయటానికి ఉపక్రమించింది!

క్రమంగా ఏకావృత్తి, త్రిరావృత్తి, ద్వాదశావృత్తి, మండలదీక్షతో ద్వాదశావృత్తులు, అష్టోత్తర శతావృత్తులు, సంపుటీకరణలతో శ్రీమద్భగవద్గీత, శ్రీ సుందరకాండము, శ్రీ దుర్గాసప్తశతి పారాయణలు - శ్రీ బ్రహ్మనందతీర్థ యతీశ్వరుల వారి దయతో

50 వేల మంత్రసిద్ధికై నిత్య ద్వాదశావృత్తి దీక్షతో 12 సంవత్సరాల కాలం పారాయణ - ఇలా నా జీవితంలో ఆ శుభక్షణం అత్యద్భుతమైన భూమిక నిర్వహించింది.

అహోరాత్ర పారాయణ నిర్వహణ

ఈ కాలగమనంలోనే ఒకానొక శుభముహూర్తమున శ్రీ ఆనంద నామ సంవత్సరం మార్గశీర్ష శుద్ధ ఏకాదశి, బుధవారము, 1974 డిసెంబర్ 25వ తేదీన హైదరాబాద్, రామనగర్ గుండు సమీపాన గల శ్రీ అమరవాది శేషావతారం గారి వసతి గృహంలో శ్రీ రుద్రాభిషేకంతో గూడి, కేవలం ముడిగా యామనియమాల వంటివి ఏమీ లేకుండా అహోరాత్ర పారాయణం జరిగినది.

ఈ మొదటి అహోరాత్ర పారాయణను శ్రీ డాక్టరు గారు, నాతోపాటు మొత్తం 8 మంది సభ్యులం నిర్వహించాము. దీని తర్వాతి పుష్య శుద్ధ ఏకాదశి అహోరాత్ర పారాయణం జరగలేదు. ఆ తర్వాతి మాఘ శుద్ధ అహోరాత్ర పారాయణం రామనగర్‌లోని మా వసతి గృహంలో జరిగినది.

ఇది మొదలు ప్రతి శుద్ధ ఏకాదశి నాడు అవిచ్ఛిన్నంగా అహోరాత్ర పారాయణ కొనసాగుతూనే ఉన్నది.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్ర ఆవిర్భావం

క్రమంగా ఆస్తిక మహాశయుల, భక్తవదాన్యుల సహకారంతో, శ్రీ బ్రహ్మానంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారి ఆశీర్వాచన బలంతో, శ్రీ కృష్ణస్వామి దివ్యానుగ్రహంతో 'శ్రీ విష్ణు సహస్ర నామ క్షేత్రం' ఆవిర్భవించింది. ఈ మహావిర్భావంలో నలుగురితో పాటు నేను గూడా యథాశక్తి పాటుపడటం జరిగింది.

ఈ క్షేత్రం ఆవిర్భవించిన తర్వాత - దీనిలో నిత్య ద్వాదశావృత్తి పారాయణము, ప్రతి శుద్ధ - బహుళ ఏకాదశులలో అహోరాత్ర జపయజ్ఞాలు, ప్రతి మాఘ

మాసంలో సప్తాహారాత్ర జపయజ్ఞము, ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకమారు ఈ పుణ్య భారతావనిలోని తీర్థ క్షేత్రాలలో జపయజ్ఞములు జరుగుతూ వస్తున్నవి.

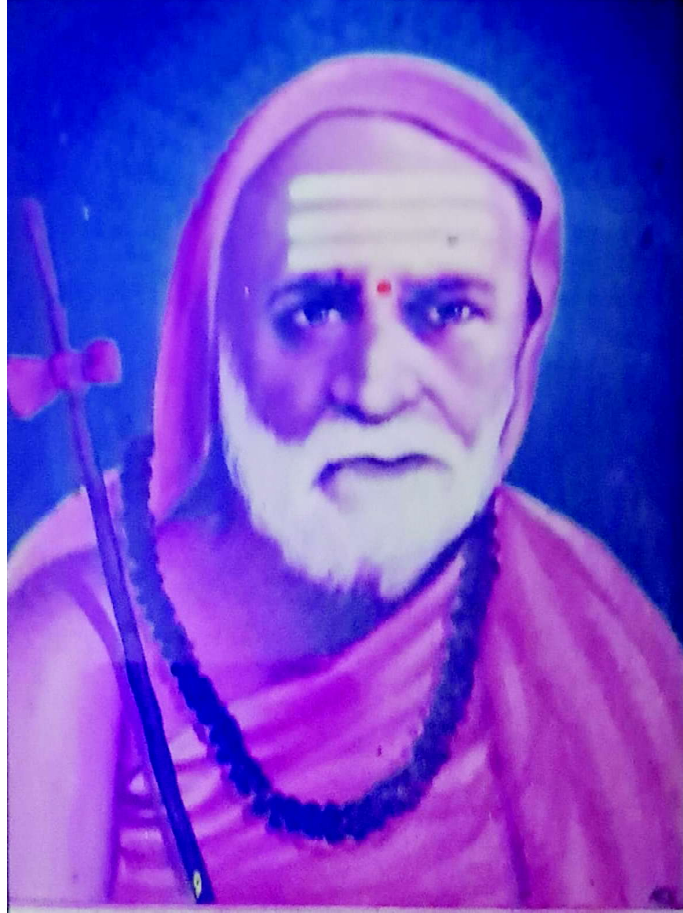
ఇలా 'శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్రం' శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర జప యజ్ఞాలతో మూడు పూవులు ఆరు కాయలుగా, నిత్య పల్లవంగా అలరారుతూ ఉన్నది!

అనూహ్యమైన ఇంతటి మహాఘనకార్యం శ్రీ బ్రహ్మానంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారి ఆశీస్సులతో, ఎందరో పుణ్య పురుషుల త్యాగం వల్ల, తపఃఫలం వల్ల, సభ్యుల పారాయణం వల్ల, శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ యొక్క అపార కృపావిశేషం వల్లనే కొనసాగుతున్నది.

కృతజ్ఞతాంజులులు

ఈ మహా యజ్ఞాల పరంపరాగమనకాలంలో పెక్కురు మహాత్ముల పరిచయ భాగ్యం నా జీవితంలో లభించింది. ఆధ్యాత్మికంగా ఎంతో విజ్ఞానం వారి నుండి పొందడం జరిగింది. ఆ పుణ్య పురుషుల దయతో ఉత్తరోత్తరాభివృద్ధిగా శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రమును అసంఖ్యాకంగా అనుష్ఠించటం జరిగింది. శ్రీ కంచి పరమాచార్యుల వారు మా శ్రీమతికి ఇచ్చిన స్వప్నాదేశంతో శ్రీ వాసుదేవ ద్వాదశాక్షరి మహామంత్రం కోటి సంఖ్యలో అనుష్ఠించటం జరిగింది. శ్రీమద్భగవద్గీతా మహామంత్రమును కురుక్షేత్రంలో శ్రీ హరానందస్వామి వారి కడ ఉపదేశం పొందటం జరిగింది. శ్రీ సుందర కాండము, శ్రీ దుర్గా సప్తశతి మహా మంత్రాలను చాలా కాలం నిత్యానుష్ఠానంలో పెట్టటం జరిగింది. శ్రీ విఘ్నేశ్వర పూజ, పుణ్యాహవాచనము, నవగ్రహ మంటపారాధనము, నమక, చమక, పురుష సూక్త, శ్రీసూక్త, మన్యసూక్త, దుర్గాసూక్తముల వంటివి, మహాన్యాసము, దశశాంతులు, ఘోషశాంతి గూడా గురువుల ముఖంగా అభ్యసించడం జరిగినది. ఆ పుణ్యపురుషుల దయతోనే ఇప్పుడు గీతా, నామ సహస్ర మంత్రాలను నిత్యమూ అనుష్ఠానంలో పెట్టటం జరుగుతున్నది.

శ్లో॥ విష్ణోర్నామ సహస్రస్య ప్రచారేణ యశస్తనుం॥
నమామ స్తీర్థదీక్షం తం బ్రహ్మానంద యతీశ్వరమ్॥

పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులు శ్రీశ్రీశ్రీ బ్రహ్మానందతీర్థ యతీశ్వరులవారు
మమ్ములను సన్మార్గంలోనికి తీర్చిదిద్దిన గురుదేవులు

ఆ పుణ్యపురుషులలో కెల్లా అగ్రగణ్యులు, ముఖ్యంగా ప్రస్తావించవలసిన వారు, ప్రస్తుతించ వలసిన వారు, శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ ప్రచారోద్యమానికి మన తెలుగునాట ఆద్యులనదగిన వారు, శ్రీ శంకరుల హృదయానుసారం శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రానికి భాష్యం వ్రాసిన వారు, అహోరాత్ర జపయజ్ఞానికై ఒక భవ్యమైన కల్పం వ్రాసి ప్రసాదించిన వారు, 'శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్రం' పేరును అనుగ్రహించిన వారు, మహానుభావులు, ఎంతో పుణ్య శీలురైన శ్రీ శ్రీ శ్రీ పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులైన బ్రహ్మీభూత శ్రీ బ్రహ్మనంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారు! జన్మ జన్మలకూ వారి ఋణం తీర్చుకోవటం సాధ్యమయ్యేది కాదు! వారిని సదా స్మరించుకోవటమే మన కర్తవ్యము!

శతక ప్రస్తావన

శ్రీ నన్నయ్య భట్టు మొదలుకొని శ్రీ తిరుపతి వేంకట కవుల దాకా ఆంధ్ర మహాకావ్య నిర్మాతలైన ఎందరో మహా కవుల కవితా స్ఫూర్తి నా యందు గోరంత చిందగా - 1974 నుండి 1982 మధ్యకాలంలో ఈ పుణ్యభూమిలోని యాదగిరిగుట్ట మొదలుకొని బదరీ మహా క్షేత్రం వరకు గల తీర్థ క్షేత్ర రాజములలో కొన్నింటిని పవిత్రమైన శ్రీ విష్ణు సహస్రనామంతో సందర్శించి ఆయా తీర్థ క్షేత్ర దేవతలను కొండంత భక్తితో స్తుతిస్తూ చేసినదే ఈ శతకము! దోషములను పరిహరించి పరాత్పరుడైన శ్రీ మహా విష్ణువు తోషముతో దీనిని ఆలకించి అనుగ్రహించ ప్రార్థిస్తున్నాను.

ముగింపు

-నా ఆత్మీయ మిత్రుడు శ్రీ అమరవాది చందలూరి మహాలక్ష్మీ ప్రసాదు గారి ద్వారా అలనాడు ఈ మహామంత్రమును అనుగ్రహించిన శ్రీ బచ్చు పట్టాభిరామ జగన్నాథ దాసు గారి నుండి - తరువాతి కాలంలో మమ్ములను అనుగ్రహించటానికై విచ్చేసిన శ్రీ బ్రహ్మానంద తీర్థయతీశ్వరుల వారి వరకు - భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య మార్గాలలో మమ్ములను నిలిపిన ఎందరో పుణ్యపురుషులైన మహానుభావులందరికీ కృతజ్ఞతా పూర్వక సాష్టాంగ వందనములు అర్పించుకొంటున్నాను.

1937లో జన్మించి అనేక విధికృత, స్వయంకృత కర్మ ఫలాలను అనుభవిస్తూ, ఎంతో కాలాన్ని వృథా జేసికొని, ఎట్టకేలకు శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ అనుగ్రహంతో, సత్పురుషుల సత్సాంగత్యంతో, సన్మార్గంలో సాగుటకై నిశ్చయమైన బుద్ధి లభించినది.

శ్లో॥ సత్సంగత్వే నిస్సంగత్వం
నిస్సంగత్వే నిర్మోహత్వమ్,
నిర్మోహత్వే నిశ్చల తత్వం
నిశ్చల తత్వే జీవన్ముక్తిః ॥

- శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాదాచార్యుల వారు

మా ఆశీస్సులు

సుమారు 45 సంవత్సరాల క్రిందటి ఈ శతకమును - తీసి, బూజుదులిపి, అత్యుత్సాహంతో - శుద్ధంగా ప్రచురించి ప్రకటించిన మా కుటుంబ సభ్యులు బహుధా ప్రశంసనీయులు!

మా పెద్ద కుమార్తె చి||ల||సౌ|| ప్రసన్న లక్ష్మి - ఆమె పెద్దకుమారుడు చి|| కృష్ణచంద్ర, చి||ల||సౌ|| పూర్ణేందు శారద దంపతులకు, వీరి కుమారుడు చి|| సాకేతరామకు, - రెండవ కుమారుడు చి|| కృష్ణతేజ, చి||ల||సౌ|| శ్రీలలిత దంపతులకు - మా రెండవ కుమార్తె చి||ల||సౌ|| ఇందిర, శ్రీ జానపాటి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి దంపతులకు - వీరి కుమారుడు చి|| వేంకట ఆదిత్యకు - వీరెల్లరికి ఆయురారోగ్య భాగ్యములు ఇచ్చి సదా శ్రీ మహావిష్ణువు కాపాడగలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాము.

శ్రీ విశ్వావసు, శ్రావణ పూర్ణిమ,
శనివారము, ఆగస్టు 9, 2025.

శ్రీ జగద్గూడి లక్ష్మీనారాయణ,
శ్రీమతి విజయవాణి

శ్రీ రామ రామ రామ

(xvii)

పరిచయము

స్నిగ్ధ మధురమైన హృదయ సౌశీల్యము గల మిత్ర శ్రీ జగర్లపూడి లక్ష్మీనారాయణ నిరంతర విష్ణు సహస్ర నామ స్తోత్ర పారాయణ పరాయణుడై జీవనము వెళ్ళబుచ్చుచూ, తనకు గల అమూల్య సమయములో భక్తి భావ బంధురమైన ఈ చిరు పొత్తమును సమకూర్చి ప్రకటించుట కడుంగడు హర్ష దాయకము. పరాత్పరుని గూర్చి అతడు విరచించిన ఈ శతక రాజము తద్భక్తి వైరాగ్యములనూ, అతని అంతరంగ వేదనా వైలక్షణ్యమును ప్రస్ఫుటీకరించు చున్నదనుట నిస్సందేహము.

విద్యాభ్యాస కాలము నుండియే మిత్రుడు జగర్లపూడికి ప్రాచీన సాహితీ వైభవమన్ననూ, పూర్వ కవి శేఖరుల పద్యరచనా పాటవమన్ననూ పరమ ప్రీతి దాయకమై యుండెడిది. రమణీయ పద రస భావ గుంభితములైన పద్యము లనేకములు అతని జిహ్వోగ్రమున నాట్యమాడు చుండెడివి. కొంత సంగీత జ్ఞానము గూడ కలిగి యుండుటచే అతని పఠన మాధుర్యమునకు మా మిత్ర బృంద జలధి సంతోష తరంగిత మయ్యెడిది. ఎడనెడ ప్రదర్శించు అతని కవితా చమత్కృతికి మురిసెడి వారము.

మిత్రునిలోని కవితా సుమలత పరిమళ భావ పుష్ప ఫల సంభరితమై నేటి ఈ పరాత్పర శతక రసాలమై రసాలవాలమైనది. ఇందీతని చిక్కని ధారతో కూడిన పద్య రచనా వైశిష్ట్యమూ, నాతి దీర్ఘములై రమణీయ పదవిన్యాసము గల సమాస

సంఘటనమూ, అటనట తమ కులుకు చూపు అనుప్రాసాలంకార సౌందర్యమూ పాఠక హృదయ కల్వారములకు పండువెన్నెల సోనలై వన్నెలు గుల్కు చున్నవి.

ఈ గ్రంథమెంత భక్తిరసభావ బంధురమో, అంతటి కవితా శైలీ విన్యాస సంశోభితము.

అదృష్టవశమున పెక్కురు పెక్కు పుణ్య క్షేత్రములు దర్శింప వచ్చును. కాని ఆయా స్థల విశేషాదుల నుగ్గడించి కనులకు కట్టించు నేర్పు వారిలో పెక్కుర కుండదు. తత్సందర్శనముచే వివశుడై స్పందితుడైన కవితాత్మగల సాహితీపరునకే అది సుసాధ్యము.

విష్ణు సహస్రనామ పారాయణ సందర్భమున మిత్రుడు లక్ష్మీనారాయణ సందర్శించిన శ్రీశైల బదరీ కేదారనాథ తిరువత్తాదుల వర్ణనలు భక్తిరస ప్లావితములు, తత్రత్య భగవదగణ్యానంత గుణగణ సంకీర్తన సంపూర్ణములు. మానవులు తత్త్వచింతనతో క్షేత్రాదులు దర్శించి జీవితములను పునీత మొనర్చుకొనుట శ్రేయస్కర మనియూ, త్యాగరాజాదులపై నింపిన కృపారసములో శతాంశమైన దయసేయుమని అర్థించుటయూ, భూతదయ, నిరాడంబర జీవనము కోరుటయు, దశావతార వర్ణనమునూ, అణువు నుండి బ్రహ్మాండము వరకు నిండిన భగవానుని సర్వవ్యాపకత్వము నూహించుటయు, సమచిత్తత నభిలషించుటయూ, ఎట్టి పరిస్థితి యందున్న వాడైనను పరమాత్ముని ధ్యాసవీడనివాడు పరాత్పర తుల్యుడని పేర్కొనుటయు, ఏతద్గ్రంథ కర్త నాధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసను, ఆస్తికత్వ పరాకాష్ఠను వెల్లడించుచున్నవి.

శైలీ విషయమున ఇందలి పద్యముల ధార పూర్వకవి కావ్య సరణిని పురుడించుచున్నది. శ్రీశైల వర్ణనము నందలి

“తోరపు గోపుర ప్రభలతో, తత భూరుహ రాజి రాజిత
ద్వార కవాట కాంతి విభవంబులతో, ధ్వజ మంటప ప్రభా
కార విభాసురంబయిన గర్భగుడిం గడు భీతిగంటి నీ
శ్రీ రమణీయ రూపమును శ్రీగిరి లింగ శివా! పరాత్పరా!” -

అను పద్యము నందలి నాతి దీర్ఘ సమాస రచనా వైశద్యమును, అయాచితమైన
అనుప్రాస శోభయు మనోహరములు.

అందలిదేయైన

“మేని శ్రమాంబు బిందువులు మేదిని జాళులు వార, మింటిలో
భానుడు మీర, నాల్క తడిబాసి పిపాసల గేర, దూర సో
పాన పథ ప్రయాణమున పాదము లుబ్బులు వార, తీర్థయా
త్రానుభవంబు గంటిని, కృపాకర! శ్రీగిరి పై పరాత్పరా!”

అనుదాని యందలి తెనుగుదనము, అనుప్రాసము, స్వభావోక్తి ప్రశంస
నీయములు గదా!

సంస్కృత సమాస భూయిష్ట రచనయూ, అందునూ చక్కని చిక్కని తూగుతో
కూడిన కైలీ విన్యాసము కాశికాపుర వర్ణనమందలి

“మునిజన దివ్యధామము, విముక్త నిధానము, పుణ్యజాన్తవీ
జనిత మహేర్మికా ప్రహత సార సమీర కుమార వార న
ర్తన రమణీయ, మానతసుర ప్రముఖ స్తుతి లక్ష్మమాణ చి
ద్భన భవదంఘ్రి శోభితము కాశిపురమ్ము పురే! పరాత్పరా!”

అను పద్యముతో విద్యోతమానమగు చున్నది. తిరుపతి యందలి శ్రీ వేంకటేశ్వర
విగ్రహము

“సునవ్య గవ్య ఘృత దీప విభాకమనీయ మబ్జ సం
కాశము, భవ్యభూషణ వికాస విజృంభిత సూన మాలికా
పేశల సౌరభాత్త మతివేల మనోహర దివ్య సుందర
శ్రీశుభము” అని వర్ణించుటయు అట్టి కూర్చే కదా!

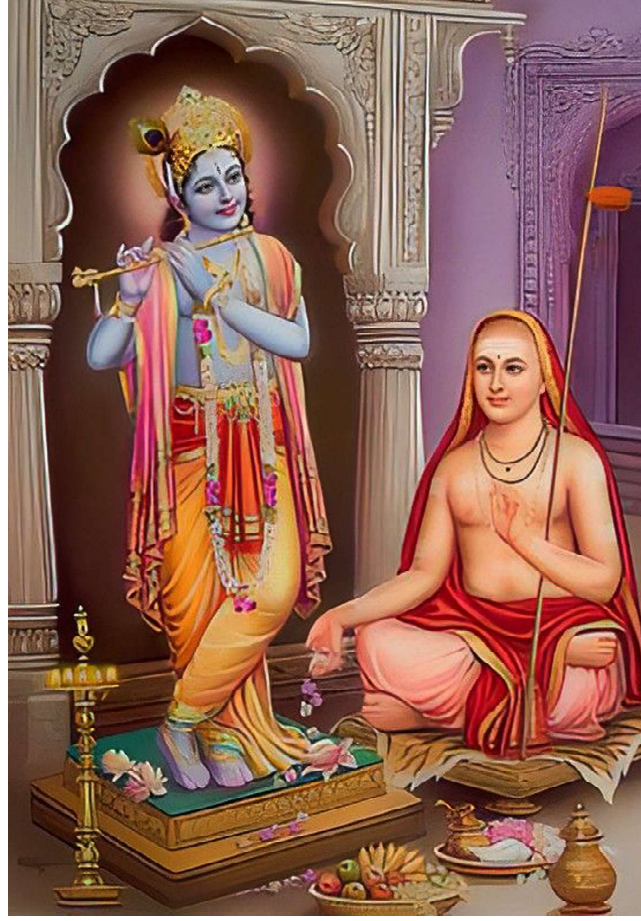
ఇక బదరికాశ్రమ వాసుని దివ్య వర్ణనమును, అందలి మహోత్తుంగ తరంగ
శోభిత గంగా తటినీ లాస్య విలాస వైభవ వర్ణనమును పాఠక హృదయ హర్ష
పులకాంకుర ప్రకాశ కోరకములూ, అపూర్వ శబ్దాలంకార విరాజమానములూ
అయియున్నవి.

కవి మిత్రుడు లక్ష్మీనారాయణ తన గోత్రజులను గూర్చి, మాతాపితరులను
గూర్చి, కూర్చిన కూర్పు తీరు తత్పితృ భక్తి పరాయణత్వ మణిశలాకయై
నిష్ఠాయుతమైన అతని జీవన విధానమును, సౌశీల్యతను వెల్లడించుచున్నది.

ఇట్లనన్య సామాన్య రచనావైశిష్ట్య సంశోభితమైన మిత్రుని ఈ ప్రథమ రచన
ఆపాత మధురమై, రస సముజ్జ్వలమై యున్నది. ఇతని లేఖని ఇతోధికమైన సత్కావ్య
నిర్మాణ పౌష్కల్యమును మున్ముందు సంతరించి సాహితీ పిపాసుల నానంద వాహిని
నోలలాడించగలదని ప్రగాఢమైన నా ఆకాంక్ష.

సాహితీ మిత్రుడు,
బి.వి. రామారావు
ఆంధ్రోపన్యాసకుడు,
ప్రభుత్వ జూనియర్
కళాశాల, సూర్యాపేట.

మంగళం మహత్
శ్రీ రామ రామ రామ

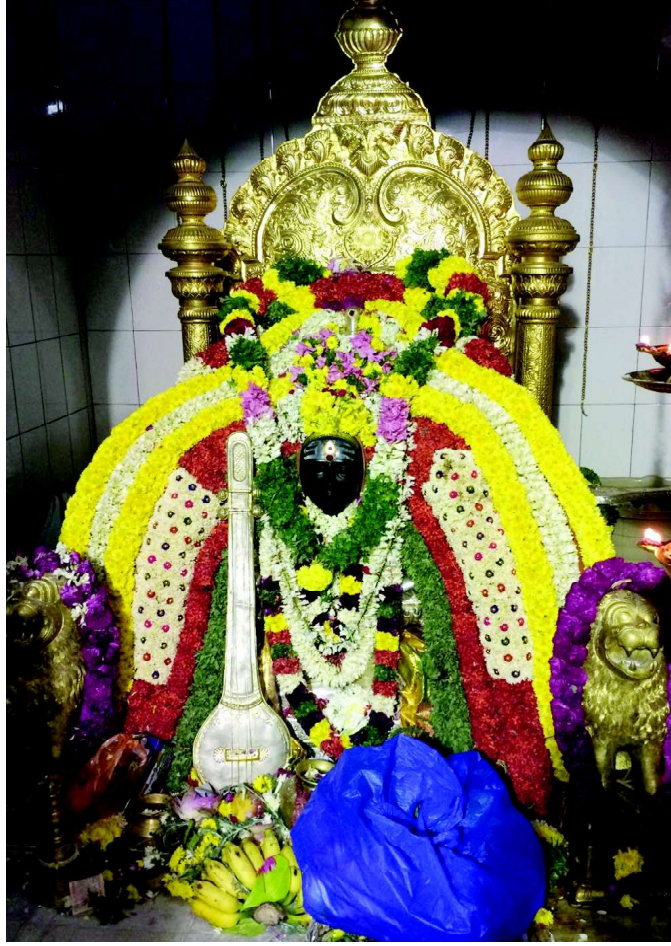
ఉ॥ మామక పూర్వ పుణ్య మహిమాతిశయం బున గాదె శంకర
స్వామి పవిత్ర పాద జలజాంకిత హారి దరీ ఝరీ లసత్
భూముల, భూరి భూరుహ విభూతి విభాసిత చారు సానుమత్
సీమల గంటి శ్రీశిఖరి శీర్ష తలంబున నో పరాత్పరా!

(xxii)

ఉ॥ నాదసుధారసం బిల ననారత పానముజేసి త్యాగరా
జాదులు భక్తి భావ వివశాత్మకతన్ భవపాశ బంధ వి
చ్ఛేదనముం బొనర్చుకొని చిన్మయులైరట తన్మహత్వ మ
త్యాదృతి కోటి జన్మముల కైనను గూర్పగదే పరాత్పరా!

(xxiii)

సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి వారి సమాధి,
తిరువయ్యూరు, తమిళనాడు

